

Dosarul nr. 2r-483/21

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) L. Mitrofan
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) M. Anton, V. Cotorobai, I. Secrieru

DECIZIE

1 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Ana Aftenii,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă a
Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondurilor Locative nr. 2 din Chișinău în
procedura falimentului împotriva Anei Aftenii, Oleg Aftenii și Eugeniu Aftenii,
intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, cu privire la
încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 21 iunie 2019, ÎMGFL nr. 2 din Chișinău în procedura falimentului a
depus cerere de chemare în judecată cu valoare redusă împotriva Anei Aftenii,
Oleg Aftenii și Eugeniu Aftenii, intervenient accesoriu SA „Termoelectrica”, cu
privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 24 februarie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, s-a
admis cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL nr. 2 din Chișinău în
procedura falimentului împotriva Anei Aftenii, Oleg Aftenii și Eugeniu Aftenii,
intervenient accesoriu SA „Termoelectrica”, cu privire la încasarea datoriei.

S-a încasat în mod solidar de la Ana Aftenii, Oleg Aftenii și Eugeniu Aftenii
în contul ÎMGFL nr. 2 din Chișinău în procedura falimentului, suma de 36 000,03
lei cu titlul de datorie și suma de 90 de lei cu titlul de cheltuieli pentru citare
publică.

S-a încasat în mod solidar de la Ana Aftenii, Oleg Aftenii și Eugeniu Aftenii
în contul statului suma de 1 080 de lei cu titlul de taxă de stat.

La 4 noiembrie 2020, Ana Aftenii a declarat apel împotriva hotărârii din 24
februarie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în
termen a apelului, scutirea de la plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea
integrală a hotărârii, rejudecarea cauzei și emiterea unei hotărâri noi de respingere
a acțiunii.

Prin încheierea din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins
cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelantei Ana Aftenii

cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 20 mai 2021, Ana Aftenii a declarat recurs împotriva încheierii din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând să fie admis recursul, casată încheierea și restituită spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În motivarea recursului recurenta a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Ana Aftenii susținut că instanța de apel nu a acordat eficiență circumstanțelor faptice și argumentelor invocate în apel.

Despre existența hotărârii nu a cunoscut, aflând despre ea de la executorul judecătoresc doar la data de 9 octombrie 2020. Iar, la judecarea cauzei în prima instanță nu a participat, deoarece nu a fost citată în mod legal.

Totodată, a remarcat că nu a semnat nici un aviz de recepție a hotărârii, or, în acest caz ar fi acționat într-o altă manieră.

Mai mult, instanța de apel a examinat cererea de repunere în termen fără participarea părților, motiv pentru care a fost lipsită de posibilitatea de a oferi explicații pe marginea semnăturii din acel aviz, pe care nu l-a văzut, din cauza restricționării accesului persoanelor în incinta instanțelor de judecată și la materialele dosarelor, în legătură cu regimul special de activitate.

Din acest motiv, consideră că instanța de recurs urmează să restituie spre rejudecare instanței de apel chestiunea repunerii în termen a apelului, pentru a oferi posibilitate de a examina avizul de recepție, semnătura de pe acesta și a oferi explicații instanței cu referire la aceste circumstanțe.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii contestate a fost expediată participanților la proces la 26 aprilie 2021, prin intermediul poștei (f.d.87), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurentă leșește.

Din aceste motive, Colegiul constată că recursul declarat la 22 mai 2021 este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

La caz, din actele dosarului se constată că la 24 februarie 2021 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii. (f.d.39)

La 4 noiembrie 2021, Ana Aftenii a declarat apel împotriva hotărârii din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând totodată și repunerea în termen a apelului.

Examinând fără participarea părților chestiunea privind acceptarea spre examinare a apelului, instanța de apel, prin încheierea din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a respins cererea de repunere în termen a apelului și a restituit Anei Afteni cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind tardivă.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, concluzionând că apelanta nu a prezentat probe pertinente și concludente, care să justifice imposibilitatea declarării apelului în termenul prevăzut de lege.

A reținut că motivul omiterii termenului invocat de apelantă precum că a luat cunoștință cu hotărârea contestată abia la data de 9 octombrie 2020, nu poate fi considerat unul întemeiat, or, potrivit avizului de recepție anexat la dosar (f.d.45), ultima a recepționat dispozitivul hotărârii la 3 martie 2020.

În concluzie, instanța de apel a conchis că apelanta urma să dispună cu bună credință și diligență de drepturile sale procedurale, pentru declararea apelului în termen de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată legală și întemeiată din următoarele considerente.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Colegiul reține că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării hotărârii, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Deci, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 25 februarie 2020, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe, și a expirat la 25 martie 2020, ultima zi pentru depunerea cererii de apel, potrivit art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa pârâtei, faptul dat nu influențează depunerea apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, prin dispozițiile articolului menționat legiuitorul nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

De altfel, se va menționa că actele cauzei denotă indubitabil că Ana Aftenii a recepționat copia dispozitivului hotărârii primei instanțe la 3 martie 2020 (f.d.45), la adresa acesteia de domiciliu, deci instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeiuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Apelanta a avut posibilitatea de a contesta hotărârea din 24 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru în termen, până la 2 aprilie 2020, având în vedere că a cunoscut despre emiterea actului contestat la 3 martie 2020, însă a depus cererea de apel abia la 4 noiembrie 2020.

Cât privesc argumentele cererii de recurs, Colegiul le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

Or, cele menționate mai sus confirmă faptul, că apelanta a cunoscut despre adoptarea hotărârii și în interiorul termenului de 30 de zile calculat din ziua în care a cunoscut dispozitivul acesteia, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională și CtEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze

despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că apelanta a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sanțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Astfel, Colegiul trage concluzia că, cererea de repunere în termen a apelului este nejustificată și corect a fost respinsă de către instanța de apel.

Luând în considerare cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de avocatul Ana Aftenii ca fiind neîntemeiat și care necesită a fi respins, cu menținerea încheierii din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Ana Aftenii.

Se menține încheierea din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă a Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondurilor Locative nr. 2 din Chișinău în procedura falimentului împotriva Anei Aftenii, Oleg Aftenii și Eugeniu Aftenii, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari